

Üniversitelerin Ar-Ge Stratejilerinin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar Yapılması [2015/101]

KARAR

Üniversitelerin sahip oldukları insan kaynakları ve altyapılarına yönelik hem kapasitelerini hem de ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran; dünyadaki bilimsel ve teknolojik yönelimlerin yanı sıra yerel yetkinlikleri ve ihtiyaçları da dikkate alan Ar-Ge stratejilerinin hazırlanmasına ve bu stratejilerin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar yapılmasına karar verilmiştir.

SORUMLU KURULUŞLAR

• TÜBİTAK	• YÖK

İLGİLİ KURULUŞLAR

• Kalkınma Bakanlığı	• Üniversiteler
• Kalkınma Ajansları	• Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

GEREKÇE

Bilgi ekonomilerinde üniversiteler Ar-Ge ve yenilik sisteminin tabanını oluşturan temel ve uygulamalı bilginin oluşturulması ve ülkenin ihtiyaç duyduğu teknolojilerin geliştirilmesinde önemli bir role sahiptir. Sistemin ayrılmaz parçası olan yenilikçi ve girişimci araştırmacıların da ancak doğru hedefleri olan üniversiteler tarafından yetiştirilebileceği kabul görmektedir.¹ Bu önemleri nedeniyle gelişmiş ülkelerde üniversitelerin Ar-Ge ve yenilik sistemlerine entegre olduğu yaklaşımlar ağır basmaktadır. Öte yandan, ülkemizde yerel ihtiyaçların üniversitelerin araştırma öncelikleri arasında yer almadığı değerlendirilmektedir.²

Öne çıkan ülke örneklerinde özellikle üniversitelerin kendi yetkinliklerine, yörelerindeki özel sektörün ihtiyaçlarına göre hazırladıkları Ar-Ge strateji belgeleri bazında desteklendikleri ve bu şekilde sisteme entegre oldukları görülmektedir. Örneğin, Kanada'da üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin ileri düzey araştırmalara yönlendirilmesi için rekabetçi bir ortamda üniversitelerin belirledikleri alanlarda uzmanlaşmaları desteklenmektedir. Destek verilirken Kanada'nın küresel çapta rekabetçi olduğu veya olabileceği alanları göz önünde bulundurulmaktadır. Ayrıca dünyada alanlarında önde gelen ve çığır açan araştırmacılar ile gelecek vaad eden istisnai yetenekleri Kanada üniversitelerine çekmek için de Kanada Araştırma Kürsüleri (Canada Research Chairs) destek programı oluşturulmuştur. Bu sayede üniversitelerin akıllı uzmanlaşmaları da sağlanmaktadır. Üniversitelerin akıllı uzmanlaşması konusunda yapılan araştırmalar üniversitelerin kaynaklarının başarılı yönetiminin sağlanmasının bölge ve ulusal ekonomilere olumlu etkisi olduğunu ortaya koymaktadır.³

Dolayısıyla, üniversitelerin belirlenecek öncelikli konularda, sahip oldukları insan kaynakları ve altyapılarına yönelik hem kapasitelerini hem de ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran; dünyadaki bilimsel ve teknolojik yönelimlerin yanı sıra yerel yetkinlikleri ve ihtiyaçları da dikkate alan Ar-Ge stratejileri oluşturmalarının önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, üniversitelerin Ar-Ge stratejisi geliştirilecek konularının belirlenmesine yönelik çalışmaların yapılmasının önem arz ettiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, Ar-Ge stratejilerini hazırlayan üniversitelerin bu stratejileri hayata geçirebilmeleri ve belirledikleri konularda yetkinleşebilmeleri için özel çağrılarının açılmasının ve mevcut desteklerin bu alanlara yönlendirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

¹ Mowery, D. "Ulusal Yenilik Sistemlerinde Üniversiteler"

² Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2014), Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği Stratejisi ve Yol Haritası

³ EUA Raporu (2014), "Üniversitelerin Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerindeki Rolü"